

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidőket küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felölős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Takarékoskodjunk az artézi vízzel!

A kecskeméti földrengés után többen felvetették a kérdést, hogy vajjon a kecskeméti katasztrófát nem e a sok artézi kut idézi elé oly képen, hogy a föld belsejében óriási üregek keletkeznek, melyek beomolva megreszkettetik a földet.

A laikusok közül többen a „Magyarhoni Földtani Társulat”-hoz intéztek kérdést, sőt voltak olyanok, akik egyenest hazánk egyik legkitünőbb geológusát Lóczy Lajos dr egyetemi tanárt keresték fel.

Természetes, hogy a tudós tanár egyenes választ nem adott, de nem is adhatott, azonban nem tartja kizártnak azt a feltevést, hogy a kecskeméti földrengést a Magyar-Alföldön újabb időben ezer számra fúrott artézi kutak által keletkezett üregek beomlása idézhette elő; de másrészt kiemeli, ők (geológusok) már rég idő óta állást foglaltak az ellen, hogy az artézi kutakat nyakra-főre egymáshoz közel furhassák. Hivatkozik ebben a tekintetben az angolokra, kik Ausztráliában törvénnyel szabályozták az artézi kutak engedélyezését, pedig ott, alig lehet azok nélkül megélni.

Tény pedig az, hogy boldogult Szabó József egyetemi tanárnak, ki Európa egyik legtekintélyesebb mineralogusa és geológusa volt, kinek emléke előtt ma is a világ összes geológusai kalapot emel-

nek, igaza volt akkor; midőn azt állította, hogy az artézi vizek olyan óriási földalatti medencékből veszik eredetüket, melyek két vízhatlan réteg közé zárva a földfelületével semmiféle összeköttetésben nincsenek, tehát a forrásukat nem a légköri csapadékból nyerik, mint a források és talajvizek.

Természetes tehát, hogy ha ez az elmélet, (amely ma már nem is elmélet: hanem valóság) beigazolódott akkor, ezekből a medencékből a víz előbb-utóbb kiapad és mentül több helyen fúrnak le a medencébe, mentül több artézi kutat létesítenek egy-egy ilyen medencébe annál előbb bekövetkezik a medencébe levő víz teljes kiapadása.

P. u. be van bizonyítva, hogy az a medence melyből mi Csongrádiak is kapjuk a vizet, a Duna-Tisza közötti vízállástól egész le Radnánig tart, tehát egy valóságos földalatti tenger, mely dacára annak, hogy földalatti tenger, de ha zárt medence, utóvégre még is kiapad, még pedig mentül több kutat fúrnak bele annál előbb.

Annyi bizonyos, hogy p. u. H. M. Vásárhelyen, ahol nyakra-főre fúrnak a kutakat már egyből tökéletesen kiapadt, egyből meg alig csepeg. Azt hiszem, hogy itt is észleljük, de azután észlelhetjük is, hogy egyes artézi kutak vízmennyisége csökken.

Néhány évvel ezelőtt: midőn a község kötelező vízvezetékét akart

létesíteni, vagyis arról volt szó, hogy mindenki tartozik az artézi vizet bevezetni a házához, szakértőül egy kultur mérnököt kértek a kormánytól. Az kijelentette, (Páznak hívták) hogy az eddig létesített (akkor még kevesebb volt) artézi kutak tökéletesen elegendők arra nézve, hogy az egész községet, minden házhoz bevezetve ellássák bőven vízzel, Megjegyzem, hogy azt is mondotta, hogy itt nálunk valósággal pazarolják a vizet és ennek az a szomorú következménye lehet, hogy egyes artézi kutak végképpen kiapadhatnak, de a vízmennyiségük rövid idő alatt csökkenni fog; azt ajánlotta, hogy szabályozzuk a kutakat, hogy ne ontsák nyakra-főre a vizet.

Hát bizony, ha az artézi kutak vize kiapadhat vagy a víz mennyiségek csökken, kiszámíthatlan kárt szenvednénk, nem csak közegészségügyi, hanem közgazdasági szempontból is, éppen azért nagyon helyes lenne, ha a magyar országgyűlésen az obstrukció helyett ilyen égető és fontos kérdésekkel foglalkoznának; utánaozni kellene Angolországot, hol az artézi kutak furását törvénnyel szabályozták.

Visszatérve a kecskeméti földrengés okára, hát bizony arra, mint említettem, biztos választ még olyan szaktudós sem adott, de nem is adhatott, mint Lóczy Lajos dr egyetemi tanár; mert hi-

TARCA

Kisasszony — asszony.

Irtta: Zöldi Márton.

-- Jaj alig tudtam, a lábamon megállani, még most is reszket a térgyem. Tetszik tudni a nélkül is ijedős vagyok... Hát még mikor bementem...

Elkezdett zokogni, Az első roham elmúltával Sárdy azt kérdezte:

Nem tetszik ösmerni valami Dénesy Aranka nevű leányt?

-- Dehogyan nem. Itt lakik a harmadik házban, a saikon Trafikája van, abból tartja az anyját, meg magát. Nagyon tisztességes népek... Az apjuk katona volt, honvédőrnagy... Azt is ösmertem... a férjem a századában szolgált. A Tibor urfi nagyon szerette azt a kis trafikos leányt. Szentül hiszem, ha nem förtémt volna ez a szerencsétlenség, el is vette volna feleségül. Százszor is mondta... Oh édes jó istenem, minek is tette azt? Most tessék, nemcsak magát, de azt a finom kisasszonyt is szerencsétlenné tette.

Az öreg Sárdy összeráncolta a homlokát.

-- Szerencsétlenné? kérdezte, hogy érti ezt?

-- Hát csak úgy...

-- Azt hiszi, hogy a szeretője volt?

Az asszonyságnak nem igen akaródzott felelni, de gyanus válvonogatása azt látszott kifejezni, hogy ő olyasféléte sejt. A tovább faggatásra meg is mondta:

-- Tetszik tudni, két évig ösmerték egymást. Az igaz hogy nagyon tisztességes leány ő, azt mindenki tudja ott a környékben. Ahhoz szó sem fér, de tetszik tudni, két év alatt... nagyon szerették egymást. Ritkán mentem el a trafik előtt, hogy ott ne láttam volna Tibor urfit... ki tudja mi volt mi nem... Ámbár én sohase szeretek rosszra gondolni, csak éppen ha muszáj...

Másnap reggel kilenc órakor Sárdy Péter megjelent a trafikban. Mikor meglátta a sápadt leánynak vörösre sirt szemét és vértelen ajkát, olyan meglátottság kerítette hatalmába, hogy önkénytelenül szívéhez kapott.

-- Parancsol valamit? kérdezte Aranka.

-- Köszönöm kisasszony, ön ugyebár Dénesy Aranka?

-- Igen.

-- Én Sárdy Péter vagyok, Tibornak az édesapja.

A leány még jobban elhalványodott a homályos ibolyakék szempárból félelem, riadtság áradt.

-- Mi tetszik? kérdezte alig halhatóan.

-- Önhöz jöttem kisasszony.

-- Hozzám?

Igen kötelességem volt eljöni. Fiam levelet hagyott hátra, melyben tudatja, hogy öntől, a menyasszonyától, Dénesy Aranka kisasszonytól ezeröttszáz forintot kért kölcsön.

A halvány leány élénk tiltakozó mozdulatot tett.

-- Az nem igaz, csak ötszázat.

-- A levél, mondotta csöndes barátságos hangon, ezeröttszáz forintot említi. Ha tetszik, megmutathatom.

És kivette a levelet oldalzsebéből. Egy órával előbb irt az ötszáz forint egy egyest.

-- Mindegy, mondotta a leány egyre energikusabban, Itt tévedés van. Be tudom

szen nagyobb valószínűség az, hogy azt a föld belsejében működő vulkánikus erők hozták létre: mert a neptunikus eredetű földrengések igen ritkák. Csak egy bizonyos és ez az, hogy ebből az alkalomból rá térnek és igazat adnak boldogult Szabó József dr. egyetemi tanárnak akit bizony életében éppen ezért a feltevéséért nagyon sokan lekicsinyeltek.

Éder János.

Csongrád, 1911. évi július 27-én.

Kecskeméti földrengés.

L. T. I.

Huszonkét napja, hogy Kecskemét város alatt megmozdult a föld s szerencse hogy az idő óta egy szem eső nem volt, mégis a bontás és javítási munkálatok ahol megkezdették, látják, hogy az épületek annyira meg vannak repedezve, hogy ott nem ér semmit a javítási munkát, mert ha egy órai zápor eső lesz még a kijavított, a ki nem javítottakkal lakhatatlanná válik, szóval Kecskemét város betelepítésén fekvő épületeket örök időre tönkretette a július 8-iki földrengés.

Borzadalom fogja el az emberi érzést, ha vissza gondol 50 év előtti és a mai állapottal Kecskeméten, hol a gyümölcs termelésből, gazdálkodásból, ipari jövedelemből és kereskedésből évente 20—25 millió korona tiszta jövedelmet vettek be, mely összegnek felét a jobb módúak betették az ottani takarékokba, a másik felét új épületek létesítésére fordították, úgy hogy az új épületekre a betéti pénzeket is kölcsönből vették a takarékpénztáraktól, és már ott állanak, sem a takarékok, sem a betéti pénzek, sem pedig az épületekbe fektetett összegek nincsenek meg, mert meg lett terhelve Kecskeméten az összes ingatlan birtok úgy annyira, hogy azoknak újra felépítésére szükséges száz millió korona.

Nem igaz, hogy Kecskemét lakosainak nincs szükségük segedelemre, az majd pár hónap múlva igazolódik be, mikor 50-100 rész nem lesz képes a megromlott épületeket kitelképesre kiépíteni, csakis új kölcsönből tehetnék azt meg. De ho veszik azt? mikor már Kecskeméten 500 koronás takaréki részvényeket meg lehet venni 50 koronáért és bármelyik a földrengés által megromlott lakóépület mai értéke semmi, éppen úgy mint Szegeden az árvíz után.

bebizonyítani a takarékpénztári könyvvel. Nekem nem is volt több, mint ezerkétszáz forintom. Nem is adhadtam voltam ezerötzszáz... Esküszöm önnek uram, esküszöm, a mama is tudja.

Az öreg a kezét nyujtotta.

Elhiszem önnek kisasszony, legyen tehát ötszáz forint. Természetesnek fogja találni, hogy én ezt köszönettel és hálával visszatértem.

— Igen, hangzott a nyílt válasz.

Az öreg kivette a pénzt és letette az asztalra. Egy ideig rajta tartotta a kezét — Megvallom, mondotta, nem csupán azért jöttem. Ön menyasszonya volt a fiamnak?

— Igen.

— Ön szerette a fiamat?

— Szerettem.

Aztán csüggött fővel, végtelen szomorúsággal hozzátette:

— Nem is tudom, hogy voltam képes tulélni... Még ma egy hete ott sétáltam vele a bástyán. Akkor beszéltem vele utoljára. Várta, hogy kinevezik fogalma-

Szegeden az árvíz elmúlt, de Kecskeméten a föld gyomrában levő tüzek és gázok további működésének megszüntetésére egyedüli mód, ha Kecskemét határában fekvő homokbucka területen egy mesterséges kráter furatás által a föld gyomrában működő gázokat onnét kivezetik, akkor lehet még Kecskeméten építeni kamatmentes pénzen, mert a régi terheket az épületekről letöröltetni tiltja a törvény, újabb terheket pedig nem ad senki, ezek alapján hogy Kecskemét város épületei újra építhetők legyenek, a földrengést okozó gázokat kell a város területe alól eltávolítani.

Tegyük egy fazékba vizet tűz fölé, ha a fedőjét légmentesen elzárjuk, akkor tüzelés által ha a fedő gyengébb a fazékról ledobja a fedőt, ha pedig a fedő erősebb a fazéknál az esetben szétrobbantja a fazekat. — De a föld kérge olyan erős hogy a bent levő gázok azt nem képesek szétrobbantani, de megrázkódtatni bírja, így jön létre a kisebb és nagyobb földrengés.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Porubszky József plébános betegsége.** Porubszky József apátplébános már régóta súlyos betegen fekszik a parochián. Mint örömmel értesültünk a f. hó 27 és 28-án betegségében némi változás állt elő, amennyiben határozottan jobbra fordult. Nincs kizárva, hogy rövid idő alatt jelentékeny javulás áll be állapotán. Ezt a hírt örömmel közöljük: mert hiszen nincs Csongrádon intelligens ember, aki ne rokonszenvezne Porubszky József plébánossal. Mi is őszinte szívvel óhajtjuk teljes felgyógyulását.

— **Eljegyzés.** F. hó 30-án jegyezte el Skálnik József nyomdánk vezetője Zettkó Vicuskát. Gratulálunk.

— **A vasuti váróteremből.** A m. héten nagy lármát csapott két idegen (valószínűleg utazó úgynökök) a helybeli II-od osztályú váróteremben állítólag azért: mert velők az állomás főnök gorombáskodott. Szem és fültanuk után pedig arról győződünk meg, hogy igenis, az állomás főnök jogos téren áll velük szemben és a két idegen ur viselkedett úgy, hogy az állomás főnöknek közbe kellett erélyesen lépni. U. i. nagy betűkkel van felírva a váróterem ajtajára a két ur olyan erősen füstölt, hogy az ott jelenlévő ur nök szemé a köhögéstől szinte kiveresedett és könybe lábadt. Ezt észrevette egy

zónak... Akkor azt mondta, haza megy, s bikéri atya beleegyezését. Már a jövő hónapban meg lett volna az esküvőnk...

Nem tudott tovább beszélni. Sárdy Péter megsimogatta a haját.

— Edes leányom, mondotta, vegye úgy, mintha megadta volna a beleegyezést, mintha elvette és özvegyen hagyta volna Érti?

— Nem értem.

— Pedig egyszerű, tekinsen engem apósának, vagy inkább második apjának.

— Oh uram!...

— Mondja: apám, mondja, szükségem van reá... Én is sokat szenvedek.

— Apám mondotta Aranka. Lehajolt s megökolta a kezét...

Az öreg keblére szoritotta.

— Leányom, még ezan a kétén el viszlek benneteket haza... oda, ahol Tibor született, ahol nevelkedett, ahol annyi örömet és keserűséget okozott nekem.

— Eljössz-e? Ell.

(Vége.)

vasuti alkalmazott és figyelmeztette az illető urakat a felírásra. Ennek dacára tovább füstöltek, még erősebben. Az alkalmazott most már erélyesebben rájuk szólt, hogy azonnal hagyják abba a dohányzást. Erre meg gorombáskodni kezdtek. Így lépett közbe a főnök, ki felszólította őket, hogy vagy hagyják abba a dohányzást vagy távozzanak. De hát még az illetőknek állt feljebb, ők kezdtek gorombáskodni. A vége az lett, hogy az állomás főnök kivezetéssel fenyegette őket. Erre nagy garral kimentek ugyan a váróteremből, de megfenyegették a főnököt, hogy majd megtanítják ők keztyübe dudálni, amiért meg merete őket szólítani, csak felérjenek Budapestre. Nézetünk szerint pedig a főnök helyesen járt el, melyért csak dicséretet érdemel.

— **Szenzációs letartoztatás.** Folyó hó 28-án városunk legforgalmasabb főtéren Bogdan József nyug. járási csendőrőrmestert a csendőrök letartoztatták és a község ház fogdájában őrizet alá vették. A letartoztatás az a feljelentés szolgáltatott okot, hogy állítólag Magony István és neje Laczkó Erzsébet nevére egy 600 koronás váltót hamisított. A hamisításban Sági Pál és Pető Jolán is résztvettek. A letartoztatás alkalmával megmozdították találtak nála 4 korona és néhány fillér készpénzt egy játék makoó kártyát és egynehány levél másolatot. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy a feljelentés igaz-e vagy nem.

— **Kifogyunk a zöldségből.** Hogy milyen pusztítást visz véghez a nagy szárazság, kiténik abból, hogy a piacon, ahol eddig fel voltak halmozva a zöldség félék, ma már csak szórványosan lehet látni. Még a bolgár kertészek is alig bírnak zöldséget termelni, természetes, hogy úgy azután az ára is emelkedik. Eddig csak húst nem ehetünk a méreg drágaság miatt, de zöldséghez még elég olcsón jutottunk. Ma már azt sem vehetünk. Nem lesz semmi a mi a kenyeret és húst pótolná. Az agrárius főurak mégis felírnak a kormányhoz, hogy ne engedjen külföldről behozni élelmi cikkeket. Had pusztuljon a szegény ember éhen, csak ők élhessenek gond nélkül! No, de azt megengedik, hogy dolgozzanak és adót fizessenek!

— **Nem változik meg az időjárás**

Ötven napi szárazság után azt jelezte a Meteorológiai intézet, hogy az idő kissé hűvösebbre fordul és elvélve egyes helyeken zivataros esők is lesznek. Azonban a hőség még egyre tart és zivataros esők egész közép Európában csak egy két helyen voltak. A meteorológiai intézet legújabb észlelés szerint egyelőre semmi kilátás nincs időváltozásra. Nem csak itt nálunk Magyarországon: hanem egész Európában, de még Amerikában is rekkenő hőségek és szárazságok pusztítanak, embert, állatot és növényt egyaránt. Itt nálunk a f. hó 26-án reggel a légsúlymérő 774°-ot mutatott, ami nagy szárazságot jelent, 28-án reggel már még magasabbra 776-ra ment fel; tehát a helyett, hogy esne még inkább emelkedik. Nincs tehát rá kilátás, hogy az idő egyhamarjába esőre forduljon. A hőmérséklet pedig 25—26-án 39—40° C. volt. Szóval szárazság, hőség és ebből következőleg inségnek nézünk elé. Ajáljuk ezt az állapotot az obstruáló honatyák figyelmébe.

— **Nyilvános köszönet.** A „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület”, által f. é. július hó 23-án a népkertben rendezett táncmulatság alkalmával feladítottak: ifj. Némédi György 3 koronát; Piselyi Károly, Gyanti Antalné, Surinya Bálint; 1—1 koronát Márkus Etelka; 80 fillt; Szakál István, Ornyik Lajos, 60—60 fillt; Pintér István Valkányról, Baranyi István, Joannovics Vilmos, Schwartz Kálmán, Nyilas Mariska, Minik Ninuska: 40—

Használjunk kizárólag első szegedi **Dugonics cipőkrémet** az a legjobb a világon. mert a bőrt puhítja és tartossá teszi Kapható mindenütt.

40 fillt; Kádár Imre. 30 fillt; Varga János, Börcsök István, Heringer Sándor, Kiss Antal, Pintér Mariska, Szilávik Franciska, Papp Annuska, Ujszászi Lajos: 20—20 fillt; Bori József, Bori Pál, N. N. Szántai Mihály, Antai János, Skultéti Odón, Sándor Etelka, Illés Margitka, Sándor Mariska, Mészáros Imre 10—10 fillért, mely nemeszívű adományokért hálás köszönetet mond a Cs. Ip. K. E.

— **A Tisza áldozata.** Bacsa Mária 14 éves varróleány zsinor utca 51 számú lakos folyó hó 25-én délután a győrfős mellett fürdött és a közben a szerenésetlen leány valószínűleg a Tisza fenekén levő gödrök valamelyikébe tévedt, alámerült és belefult. Megmenteni nem lehetett, holttestét csak folyó hó 28 án találták meg.

— **Aratás után** a legjobb program: Pöstyén-fürdő. Ki gyógyulni, ki üdülni megy oda és mindegyik megtalálja azt, amit keres. A világhírű kénes iszapforrások tudvalevőleg még a legbetegőbb, legbénább embert is talpra állítják. A szórakozást keresők részére pedig oly változatos időtöltés áll rendelkezésre, aminőt csak egy valóságos világfürdő nyújthat. Innen van az, hogy Pöstyén-fürdő évre hatalmas lépésekben fejlődik és az idén is 3000-rel növekedett a fürdővendégek száma.

— **Alföldi Gazda.** Kerttulajdonosok, gazdák és baromfitenyésztők részére nélkülözhetetlen a két hétenként 16-20 oldal, terjedelemben megjelenő „Alföldi Gazda” cz. mű szaklap, melynek minden száma kiváló szakíróktól közöl képekkel illusztrált cikkeket a gyömolcs, zöldség és virágkertészet, szőlészet, talajművelés, állattenyésztés, méhészet, baromfitenyésztés, stb. köréből s beszámol az Alföld gazdasági eseményeiről. Előfizetési díja egész évre 4 korona, mely a kiadóhivatalba, Szegedre Deák F. u. 25. sz. alá küldendő. Mutatványszám ingyen.

— **Nincs olcsóbb vasúti jegy a Szent István napra.** A kassai kereskedelmi és iparkamarai tőltérjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez az iránt, hogy a Szent István-napi ünnep alkalmából Budapestre utazó közönség részére utazási kedvezmények megfelelően, a vidéki nagyobb városok részére is — évente egy ízben — vasúti menetülkedezményt engedélyezzen. A kereskedelmi miniszter valamennyi kamarához intézett körrendeletében tudatta, hogy a kérelmet nem teljesíthetik.

— **A legnépszerűbb adoma.** A menyországban egy szép napon észrevették, hogy azon a széles falon amely a menyországot a pokoltól elválasztja, nagy lyuk van, a nyíláson kis ördögök vihogtak be a nyugalmas és szelid országba és mindenféle illetlen mókákat követtek el, hogy odacsalogathassák a menyország lakóit. Ennek híre ment. Mert az ördögök olyan dolgokat eszeltek ki, hogy nap-napután rajtakapták a kis angyalokat, hogy ott állanak a lyuknál és mulatnak a pokoli tréfákon amiket az ördögök csinálnak.

Péter jelentést tett az Urnak.

— Be kell tömni a lyukat.

— Igen ám de ki fizeti a költségeket?

Az fizeti — mondta az ur aki a rést ütötte a falon. Az ördögök csinálták, az ördögök fizetik.

— De az ördögök azt mondják — felelte Péter — hogy őket nem zsenirozza-

a lyuk, ők nem tömik be.

Az ur haragra gerjedt:

— Akkor pör lesz belőle.

Péter megvakarta a fejét:

— Akkor jól nézünk ki, Uram. Az ügyvédek mind oda át vannak.

— **A tömörkényi gyermek előadás.**

a jövő hó 6-án tartatik meg, ez alkalommal szinre kerül a szobalány, közbe 1 monológ, egy köszöntés utána az elkényeztetett leány. Az érdeklődőket az uton hívja meg a rendezőség.

— **Amikor még az öngyilkosságot büntették.** Akik öngyilkossági kísérletet követnek el, — azokat a ma érvényben levő törvényeink szerint büntetés nem éri mindössze egy erkölcsi prédikációt kell végigballagatniok a rendőrségen. Aztán megígérik velük, hogy nem követnek el többé öngyilkosságot. Így van ez ma, de volt idő, nem is olyan régen, mikor az öngyilkost büntették s a törvény — amely József császár idejéből, 1787-ből vülo — az esetben ha halállal végződött az öngyilkosság, úgy intézkedett, hogy az illetőt a gyepmester temesse el. Az életben maradt öngyilkosról a 129. szakasz szolt amely így hangzik: — Ha öngyilkossági kísérlet történt, de ez az illető akarta ellenére vagy hozzájárulása nélkül véletlenül vagy bármilyen más okból nem sikerült, akkor ez a gonosztevő akár megsebesült, akár nem, fogságba vettessék, ahol őrizet alatt marad, nehogy magában kárt tehessen, bizonytalan időn át mindaddig, míg a kellő oktatást meg nem győzi, hogy az Isten, az állam és önmaga ellen vét, ha magát életétől akarja megfosztani. Ha azután teljes bünbánatot és javulása várható szabadon becsapható.

— **Fiu az apa ellen.** K. Sándor mindszent földműves szerette az italt. Legtöbbször részegen járt haza. Az esszony elpanaszolta a fiának az apja durvaságát. A fiu figyelmeztette az apját, hogy hagyjon föl botrányos viselkedésével. Erre az öreg rátámadt a fiára, hogy meri őt figyelmeztetni. Szó szót követett. A vitalkozás hevében a fiu megverte az apját. A törvényszék, mint fiatalokor bíróság, könnyű testisértéért ma vonta felelősségre az ifju K. Sándort, de a jogos önvédelem címén fölmentette.

Az alkohollal való visszaélést joggal tekintik az emésztési bajok nagyon gyakori okozójának. A budapesti kir. egyetem orvosi klinikájának végzett kísérletek bizonyítják, hogy iszákos emberek, akik hosszadalmas gyomor-bajok folytán étvágyukat már tökéletesen elvesztették, a természetes **Fe. rencz József**-keserűviz napon-

kinti használata mellett meglepő rövid idő alatt majdnem teljesen visszanyerték étvágyukat. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sétőküldési Igazgatóság Budapestben.

Szerkesztői üzenet.

T. L. Helyben. Az állomás főnök elleni panaszát csak akkor intézhetjük el, ha előbb körülményesen megismerjük az ügyet. Egyszer már furdultak hozzánk hasonló panaszszal, de akkor meggyőződünk róla, hogy a főnök a felsőbb rendeletet hajtotta végre, minek engedelmessékednie kell. A peron-jegyek sok veszekedésre szolgáltatnak okot. Mi sem helyeseljük, hogy azoknak, kik rokonaikat vagy hozzátartozóikat kísérik ki a vonathoz, jegyet kell váltaniok. Ezt az ügyet, társadalmi uton kell szóvá tenni felsőbb helyen. De a vasuti alkalmazottak, a vasuti tisztek tartoznak végrehajtani a felsőbbrendeleiteit: mert különben fejeleim akasztanak nyakukba. Itt csak az a kérdés, hogy a felsőbb rendelet elég tapintatosan lett-e végrehajtva. Ennek majd utána nézünk.

3933|1911. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gróf Károlyi Mihálynak s csatlakozottának kimondott kir. kincstár és Binfeld Manónak Makai Máténe Vajda Veron elleni végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén fekvő és a csanyteleki 64. számú betétben A. I. 1 és 5. sorszám alatt felvett 96¹/₂ és 97¹/₂ a. hrszámú jószágtestből végrehajtást szenvedőt illető ¹/₂ rész 1467 korona 50 fillér kikiáltási árban

1911. évi augusztus hó 17-ik napjának d. e. 9 órájakor a Csanytelek községbázánál árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is de annak felénél, kétharmadánál alacsonyabb áron em adatik el.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál tőlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletekben és pedig az elsőt az árverés napjától számított 30, a másodikat 45, s a harmadikat 60 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a csongrádi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Csongrádon, 1911. évi július hó 8-án a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál.

DR. KONCZ s. k. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Lajos kir. tkvezető.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Repható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipőczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Félix-gyógyfürdő
Téli és nyári gyógyhely
Nagyvárad mellett
Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénés hévíz-forrása
vzhótoka 49 C. 17 millió liter napi men-
nyiség.

Csuz, kőszvény, ischiás izadmá-
nyok és női betegségek ellen.
1909. évben 9200 beteg hagyta el
gyógyultan

és javultan a páratlanul hatásos Félix-für-
dő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap, mód
és szénsavs fürdők, 250 kényelmes lakó-
szoba, társalgó, zongora- és olvasóterem
kitűnő vendéglők, állandó, elsőrendű
cigányzene, vasárnaponként katonai zene,
tennis-pálya, gondozott sétautak 400 holdas
park és fenyveserdő. 16 személyvonat
közlekedik május 1-től a Félix fürdő állomá-
sára naponta. Posta, távirat, interurban
telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. —
Prospektust küld az Igazgatóság.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan
lesoványodáshoz hajlandó használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót**, **Schaumann**
gyógyszerésztől **Stockerauban**.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja
jó emésztését, használja a **Schaumann**-
féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más
szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyo-**
morsavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes,
ugyanazon hatást teszik,
mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával á.
10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szélkül-
dés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — után-
vétel — **Schaumann** gyógyszerész **Stockerau-**
ban. Kapható minden gyógyszerertárban.

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban

Értesítés.

Van szerencsém a nagyér-
demű közönséget tisztelettel
értesíteni, hogy nálam a leg-
divatosabb és a legmagasabb igé-
nyeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb
árak mellett.

Ajánlom továbbá dus vá-
lasztékú magyar és angol
szövet raktáromat.

Amidőn a n. é közönség
kegyes pártfogását kérem,
maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Felosztatik 400 hold ki-
tűnő barna homok szántó Pestme-
gyei Kecel községben. Holdja 500
korona. Most fizetendő tizedrészt
két év alatt kéttized, többi törlesz-
tési kölcsön.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA

5, 10, 25, 120 holdas és na-
gyobb tanyás homok birtokok
Pestmegyében olcsón eladó, ele-
gendő vételár tizedrésze.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

2 hold homok szegény em-
bernek is eladó 120—200 koroná-
val azontul pénzes munkában ré-
szesül.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

**Az egész országban minden gazdánál dicsé-
retet és nagy meglepetést aratnak**

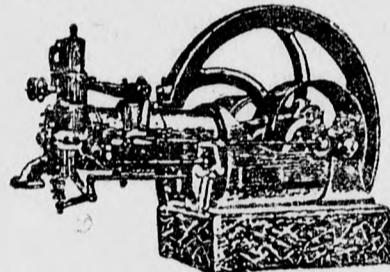
BENZIN és NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga
kezelheti, nem kell
gépész sem hatósági
engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes csép-
lés, már 4 lóerejű gépeknél is egész
20 lóerőig

Motorainkkal a köz-
ségben a házak kö-
zött az udvarban sza-
bad csépleni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet
beszerzésének még csak gondolatával is foglal-
kozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bér-
mentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal
mindenben teljesen tájékozva lesz.

**Bérmentes szállítás
az ország minden ál-
lomásra.**

**Legujabban megállapított igen előnyös árak
és kényelmes feltételek**

Levelem:

KELLNER ANTAL ÉS FIABudapest, váci-ut 4.

Egy erőszer

gyenge gyomruaknak

és mindazoknak, kik megfázás által vagy gyomor túlterheléstől hiányos és
nehezen emésztő, forró vagy túl hideg ételek által gyomor rosszul létet
éreznek, u. m. gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, vagy felfuvódást, erre a
legjobbnek bizonyult a

Dr Engel-féle Baldriánium.

A Baldriánium a legjobb szolgálatot teszi az ilyen gyomor rosszul-
létnek, ha még a csirájába van. Jó hatása gyomorbor és megóvja a szenvedőt
u. m. az idegesség, álmatlanság, szédülés, és lehangoltságtól stb.

Az összetétele által, amely a legjobb Szamosbor, Baldriánium
cseppek, málna szörp, és cseresnyeléből áll, igen jó hatással van az
emésztésre és egyáltalán az emberi szervezetre.

Az Engel-féle Baldriánium nem tartalmaz absolute sem-
mi féle ártalmas összetételt és ezért akár gyenge szervezetű ember,
akár gyermek még ha hosszabb ideig használja is jó hatással van rá
állandóan.

Legcélszerűbb reggel éhgyomorral és este a lefekvés előtt be-
venni. Gyermeknek és gyenge embereknek forró vízzel kell a Baldriániumot
higítani és megcukrozni. — Az Engel féle Balderinum 3 és 4 koronás üve-
gekben van. — Kapható: Csongrádon, Kiskunfélegyházán, Alpár,
Csépa, Kunszentmárton, Csaba, Csüd p., Bánfalva, Orosháza, Szent-
tes ugyiszintén minden nagyobb és kisebb gyógyszerertárban.

Minden magyarországi gyógyszerertárban, szétküldés eredeti árban
bárhová.

Utánzásoktól óvakodjunk.

Kérjünk

Dr Engel-féle Baldriániumot.